



София 1574, бул. „Шипченски проход“ № 69, тел.: (02)970 88 10, (02)970 88 13

ОТЧЕТ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМНИЯ БЮДЖЕТ НА СЪВЕТА ЗА ЕКТРОННИ МЕДИИ ЗА 2022 Г.

Отчетът за изпълнението на програмния бюджет на Съвета за електронни медии (СЕМ) за 2022 г., представя финансова информация за събираните приходи и извършените разходи по бюджета на изпълняваната бюджетна програма “Надзор, лицензионни, регистрационни и правни режими” във функционална област “Регулиране на радио- и телевизионния пазар”.

I. ОТЧЕТ НА ОСНОВНИТЕ ПАРАМЕТРИ НА БЮДЖЕТА

а) Отчет на приходите по бюджета на СЕМ

Приходите, които Съветът за електронни медии реализира, са приходи от лицензионни и регистрационни такси, съгласно Тарифата за таксите за радио- и телевизионна дейност, както и приходи от имуществени санкции.

ПРИХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
Общо приходи:	1 200 000	1 200 000	1 045 581
<i>Данъчни приходи</i>			
<i>Неданъчни приходи</i>	1 200 000	1 200 000	
Приходи и доходи от собственост			
Приходи от държавни такси	1 200 000	1 200 000	1 002 762
Глоби, санкции и наказателни лихви			38 506
<i>Други</i>			4 313

Съветът за електронни медии през отчетния период отново постигна най-важната цел и постоянен приоритет - финансова стабилност, реализирана чрез оптимално планиране и управление на финансовите ресурси, анализ и контрол по отношение на тяхното икономично, ефикасно и ефективно разходване на средствата в съответствие с действащите правила и норми.

В областта на плановата дейност е разработена тригодишната бюджетна прогноза за периода 2023-2025 г., като при плановите показатели се отчитат всички външни и вътрешни фактори, даващи отражение при изпълнението на бюджета.

В счетоводната дейност през отчетния период усилията са насочени към осигуряване на вярна и надеждна информация за финансовото и имуществено състояние на Съвета. Така на

практика се реализира основната функция на счетоводната отчетност, която се състои в осигуряване на информационна база, върху която се градят управленските решения. Доказателство за правилната финансова и счетоводна политика е извършеният от Сметна палата одит на годишния финансов отчет на СЕМ за 2021 г. и връченото становище, че финансовият отчет дава ярна и честна представа за финансовото състояние и имуществото на Съвета за електронни медии към 31 декември 2021 година, в съответствие с приложимата обща рамка за финансово отчитане.

За 2022 г. по бюджета на Съвета за електронни медии са одобрени собствени приходи – държавни такси в размер на 1 200 000 лв.

За отчетния период реализираните приходи са 1 045 581 лв., което представлява 87,13% изпълнение от одобреното.

Собствените приходи включват:

	лева
такси за административни и други услуги и дейности	1 002 762
глоби, санкции и неустойки	38 506
други приходи	4 313

Най-висок процент изпълнение на собствените приходи спрямо заложените годишни параметри са отчетени от „такси за административни и други услуги и дейности” в размер на 1 002 762 лв., което представлява 95.90% от общите приходи и 83.56% от одобрените приходи по бюджет. Отчетените приходи от имуществени санкции са в размер на 38 506 лв. и представляват 3.68 % от общите приходи. Отчетените други приходи са в размер на 4 313 лв. и включват застрахователно обезщетение (1 513 лв.) и приходи от бракувани автомобили (2 800 лв.)

Приходите от такси по ТТРТД включват:

	лева
проверка на редовността на документите	12 900
годишна такса за радиодейност	269 310
годишна такса за телевизионна дейност	572 102
такси за извършване на промени в условията на издадената лицензия или в регистрираните обстоятелства, за удължаване на срока на лицензията	142 750
първоначална лицензионна такса за осъществяване на радиодейност	3 000
първоначална регистрационна такса за осъществяване на телевизионна дейност	2 250
издаване на удостоверения за вписване в публичния регистър	450

Приходите от годишни лицензионни и регистрационни такси за надзор по спазването на условията за радио- и телевизионна дейност са разпределени по години, както следва:

лева

година	радиооператори	телевизионни оператори	ОБЩО
2016	-	3 500	3 500
2018	-	3 727	3 727
2019	-	10 000	10 000
2020	234	7 583	7 817
2021	44 946	171 550	216 496
2022	223 330	375 742	599 072
2023	800	-	800
ОБЩО:	269 310	572 102	841 412

Във връзка с предприети действия, свързани с изпълнение на Вътрешните правила за установяване на публични държавни вземания през 2022 г., са изпратени 82 уведомления за дължими такси за 2021 г. на обща стойност 303 460 лв., в т. ч. на 64 телевизионни оператори и 18 радиооператори. В резултат са получени суми в размер на 105 034 лв. Издадени са 43 броя Акт за установяване на публични държавни вземания на обща стойност 194 427 лв. В резултат са получени суми в размер на 63 107 лв. Издадени са 29 бр. покани на обща стойност 122 929 лв. В резултат на което са получени суми в размер на 21 400 лв.

б) Отчет на разходите на СЕМ по бюджетни програми в рамките на функционална област “Регулиране на радио и телевизионния пазар”.

Класификационен код*	РАЗХОДИ (в лева)	Закон	Уточнен план	Отчет
	Общо разходи по бюджета на ПРБ			
4400.01.00	Функционална област “Регулиране на радио и телевизионния пазар”	2 533 900	2 592 900	2 549 105
4400.01.01	Бюджетна програма “Надзор, лицензионни,	2 533 900	2 592 900	2 549 105

	регистрационни и правни режими”			
--	---------------------------------	--	--	--

Със Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г. (чл. 38, ал. 1) е определено бюджетно взаимоотношение на Съвета за електронни медии с централния бюджет в размер на 2 533 900 лв.

Изменение на бюджетното взаимоотношение с централния бюджет:

С Постановление № 241 на Министерски съвет от 04 август 2022 г. са одобрени допълнителни трансфери за сметка на централния бюджет в размер на 40 000 лв. за покриване на разходите по произвеждането на изборите за народни представители.

С Постановление № 458 на Министерски съвет от 19 декември 2022 г. са одобрени допълнителни разходи по бюджета на СЕМ в размер на 19 000 лв. за увеличаване на възнагражденията на персонала въз основа на извършен анализ и осъществени структурни промени в администрацията на Съвета.

За отчетения период са направени и вътрешно компенсирани корекции между отделните параграфи и подпараграфи с оглед актуализиране на плановете показатели на бюджета.

За отчетния период Съветът за електронни медии в осъществяване на своята дейност е изразходвал 2 549 105 лв., при годишен план 2 592 900 лв. Изпълнението спрямо уточнения годишен план е 98.31%.

Процентното изпълнение на разходите спрямо плана към 31.12.2022 г. е следното:
лева

Разходни показатели	Уточнен план 2022 г.	Отчет към 31.12.2022 г.	% изпълнение план 2022 г.
1. Заплати и възнагр. по труд. и служебни правоотношения	1 407 100	1 405 437	99.88
2. Други възнаграждения и плащания на персонала	138 400	136 261	98.45
3.Задължителни осигурителни вноски	312 000	310 271	99.45
4. Издръжка	618 359	583 524	94.37
4.1. Медикаменти	100	0	0
4.2. Материали	125 600	124 175	98.87
4.3. Вода, горива и енергия	140 000	135 743	96.96
4.4. Разходи за външни услуги	284 559	273 977	96.28
4.5. Текущ ремонт	10 000	8 647	57.65
4.6. Командировки в страната	5 000	2 428	48.56

4.7. Командировки в чужбина	35 000	30 075	85.93
4.8. Разходи за застраховки	10 000	6 525	65.25
4.9. Други разходи за финансови услуги	100	0	0
4.10. Разходи за съд. решения	3 000	1 954	65.13
5. Платени данъци, такси и административни санкции	6 000	3 656	60.93
6. Разходи за членски внос	7 041	7 041	100
7. Придобиване на ДМА	78 000	77 302	99.11
8. Придобиване на НДА	26 000	25 613	98.51
ОБЩО РАЗХОДИ	2 592 900	2 549 105	98.31

ТРАНСФЕРИ

За отчетния период трансферите за поети осигурителни вноски и данъци са в размер на 496 737 лв.

НАЧИСЛЕНИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ И ПОЕТИ АНГАЖИМЕНТИ

Съгласно Закона за държавния бюджет на Република България за 2022 г., максималният размер на ангажиментите за разходи, които могат да бъдат поети през 2022 г. и максималният размер на новите задължения за разходи, които могат да бъдат натрупани през 2022 г. са утвърдени в размер на 694 400 лв.

ОТЧЕТ ЗА СМЕТКИ ЗА ЧУЖДИ СРЕДСТВА

В Отчета за сметки за чужди средства по §§ 93-10 чужди средства от други лица е отразена парична гаранция по договори в размер на 67 631 лв. и съответно по §§ 95-07 наличност в лева по сметки в края на периода.

ДЕЙНОСТИ В ОБЛАСТТА НА ЧОВЕШКИТЕ РЕСУРСИ

Дейността в областта на човешките ресурси е насочена към управление на персонала в администрацията с цел осигуряване на ефективно и качествено управление. Правилното планиране на работата и оценката на изпълнението са ефикасен метод за поддържане на мотивацията на служителите, насърчаване на техния стремеж към развитие и иновативност.

В съответствие с утвърденото длъжностно разписание числеността на персонала за 2022 г. е 66 щатни бройки, в т. ч. 5 членове на Съвета за електронни медии, избрани и назначени, съгласно Закона за радиото и телевизията и 61 щатни бройки административно-технически персонал. Дейността на администрацията на Съвета за електронни медии се осъществява от държавни служители и от лица, работещи по трудови правоотношения, като за служителите по трудово правоотношение се прилага чл. 107а от Кодекса на труда.

Към 31.12.2022 г. заетите бройки са 52, в т.ч. петима членове на СЕМ и 47 бройки административно-технически персонал. Свободните работни места в края на годината са четиринадесет. Движението на персонала през годината се осъществяваше под въздействието на редица обективни и субективни фактори и се определя от спецификата на дейността.

Кадровото осигуряване в администрацията се решава чрез набиране на кандидати по обяви и чрез провеждане на конкурсни процедури. През 2022 г. са проведени 2 конкурсни процедури по Закона за държавния служител.

Възнагражденията на служителите в администрацията на Съвета се определят съгласно Наредбата за заплатите на служителите в държавната администрация и утвърдените вътрешни правила за работна заплата. На база на получените годишни оценки за 2021 г. са завишени индивидуалните основни заплати на служителите средно с 11,83 %. През годината, въз основа на оценки на структурните звена и на отделните служители са изплащани допълнителни възнаграждения за постигнати резултати.

През 2022 г., с цел повишаване професионалната квалификация и поддържане на актуални и нови знания, са организирани участия на служители от администрацията в различни обучения.

Шестима служители са участвали в обучения, организирани от Института по публична администрация по проект „Дигитална трансформация в обучението: дигитална компетентност и учене“, финансиран от Оперативна програма „Добро управление“. Двама са преминали обучение, свързано с финансовото и стопанско управление.

Успешно е осъществена и останалата текуща дейност в областта на човешките ресурси – обработка на болнични листове, отпуски, статистически отчет на работната заплата и движение на служителите, поддържане на служебни и трудови досиета.

Извършени са годишни профилактични прегледи, осигурени са безопасни и здравословни условия на труд с цел безпроблемно функциониране на Съвета за електронни медии.

II. ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ФУНКЦИОНАЛНА ОБЛАСТ „РЕГУЛИРАНЕ НА РАДИО И ТЕЛЕВИЗИОННИЯ ПАЗАР”, БЮДЖЕТНА ПРОГРАМА „НАДЗОР, ЛИЦЕНЗИОННИ, РЕГИСТРАЦИОННИ И ПРАВНИ РЕЦИМИ”

Съветът за електронни медии и през 2022 година изпълнява своите правомощия в рамките, предоставени му със Закона за радиото и телевизията.

Основни акценти, свързани с дейността на Съвета:

През май 2022 г. съставът на СЕМ е обновен поради изтичане на мандатите на трима от неговите членове – Бетина Жотева, София Владимирова и Розита Еленова. На тяхно място президентът на републиката назначи Габриела Наплатанова, а парламентът избра Симона Велева и Пролет Велкова.

Войната в Украйна е събитие, което предопредели фокуса на част от наблюденията на Съвета за електронни медии върху аудио- и аудио-визуалното съдържание, предоставяно от доставчиците на медийни услуги. Осъществен е мониторинг на актуално-публицистичните предавания в програми ХОРИЗОНТ на Българското национално радио и БНТ1 на Българската национална телевизия (24 февруари – 15 март 2022 г.) за отразяване на военните действия. Реализирано е и отделно наблюдение на предаването „Политически некоректно“, излъчено на 10 април 2022 г. в програма ХОРИЗОНТ на БНР (за липса/ наличие на невярно предоставена информация). През 2022 г. са направени и редица тематични наблюдения, включващи и

програми на търговските оператори: за случая с кораба „Царевна“ (10-18 април 2022 г.), за случилото се в Буча (2-10 април 2022 г.), за дебатите за военнотехническата помощ за Украйна (1-6 май 2022 г.); за спирането на природния газ от Русия за България в контекста на войната (26 април – 2 май 2022 г.); за инцидента с двете ракети, паднали на територията на Полша (15-17 ноември 2022 г.); частичната мобилизация в Русия и т.нар. референдуми в Луганск, Херсон, Донецк, Запорожие, анексирането на украински територии към Руската федерация (21 септември – 5 октомври 2022 г.); взривът на Кримския мост и т.нар. българска следа (8-14 октомври 2022 г.). Наблюдението не отчита проблемно съдържание и нарушения на закона от страна на доставчиците. Те се стремят да предоставят на българската аудитория информация за военните действия и отражението им в Европа и у нас. Големите медии, освен международния обмен, изпращат и свои кореспонденти на място. По отношение на предаването „Политически некоректно“ е отчетено отклонение от професионалните журналистически стандарти, по-конкретно от: задължението за предоставяне на точна и проверена информация, без преднамереност, както и придаване на излишна сензационност при отразяването на престъпление и насилие. СЕМ сезира Комисията по журналистическа етика към Националния съвет за журналистическа етика по компетентност, която с решение установява нарушение на Етичния кодекс на българските медии.

В началото на 2022 е осъществено фокусирано наблюдение, свързано с тема, която е фокус в програмите през 2020 г. и 2021 г. и по която в българското общество няма единна позиция - ваксините срещу Ковид 19 – за и против; зеленият сертификат.

Обществените доставчици на медийни услуги – изпълнението на лицензиите им, спазването на закона и в частност: изискването за плурализъм в актуалните предавания с политическа и икономическа тематика, са дейности, част от плана на регулатора за отчетния период. Наблюдението отчита спазване на разрешителните актове, издадени от СЕМ (с известни отклонения при БНТ1). Обществените медии полагат усилия за предоставяне на потребителите на различни гледни точки по важни въпроси от общественополитическия живот на страната.

През 2022 г. Съветът обяви процедура за избор на генерален директор на Българската национална телевизия. След публично представяне на концепциите на кандидатите и проведени три поредни публични заседания, на които членовете на Съвета дават своята оценка и изразяват очакванията си относно развитието на БНТ и изпълнението на възложената ѝ обществена мисия, нито един от претендентите за поста генерален директор не успя да събере необходимите три гласа. Съгласно разпоредбите на Закона за радиото и телевизията, действащият генерален директор следва да изпълнява задълженията си (макар и в условия на изтекъл мандат) до провеждане на нов избор. Съдебното оспорване на процедурата възпрепятства Съветът за електронни медии да обяви незабавно нова.

През изминалата година настъпи промяна в органите на управление на другия обществен оператор – Българското национално радио. СЕМ утвърди нов състав на управителния съвет на БНР, който е с мандат 2022 – 2025 г.

Защита на децата – един от акцентите в дейността на регулатора през отчетния период е приемането на Кодекс за поведение относно мерките за оценка, означаване и ограничаване на достъпа до предавания, които са неблагоприятни или създават опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата. Работна група, в състава на която се включват представители на СЕМ, Асоциацията на българските радио- и телевизионни оператори (АБРО), БНР и БНТ, изготви проект на Кодекс, който е публикуван за публично обсъждане. Кодексът е приет от Съвета за електронни медии през януари 2023 г.

Други дейности на СЕМ, свързани със защитата на децата, като уязвима аудитория, към която следва да се отнасяме с особено внимание, включват фокусирано наблюдение върху шест български и чуждестранни детски телевизионни програми за липса/наличие на неблагоприятно съдържание, за спазване изискванията за търговските съобщения. Мониторингът отчита, че рекламните блокове са отделени със специални кашове за начало и край, в някои програми са и допълнително озвучени. В съдържателно отношение, рекламираните марки са сред позволените от закона, но е констатиран превес на реклами на лекарствени продукти в пет от наблюдаваните канала. Лекарствените продукти, включени в рекламните блокове, са на препарати, които не изискват лекарско предписание, с което са спазени изискванията на ЗРТ, но се поставя въпросът доколко е резонно позиционирането/включването на такова търговско слово в програми за деца. Не е регистрирано съдържание, което да създава опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата.

Обект на мониторинг е и излъченото в телевизионни и радиопрограми, както и онлайн, съдържание за тежката катастрофа на АМ „Тракия“ с автобус със сръбска регистрация, при която има пострадали деца и възрастни. Темата е сред водещите в периода 14-19 август 2022 г. Мониторингът констатира, че в излъчената телевизионна картина липсват кървави сцени или близки планове на страдащи хора. В една от програмите са разпространени кратки разговори с деца от автобуса, чиито лица са защитени чрез разфокусиране. Потърсени са множество гледни точки към инцидента – на официалните държавни власти и на представители на гражданския сектор, на експерти. Не са отчетени нарушения на закона и етичните норми.

Друг повод за мониторинг е една откритола се през изминалата година тенденция „на ръба на закона“ (както я определят водещите на предаването „Ничия земя“ по НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ), а именно – тийнейджъри от различни градове в страната се представят нарочно в профилите си в социалните мрежи и в сайтове за запознанства за малолетни лица и отговарят на мъже, които се заинтересуват от тях в мрежата. Изданието на предаването, излъчено на 29 януари 2022 г. е под мотото „Лов на педофили“. Самите автори на „Ничия земя“ определят каузата на „ловците на педофили“ като добра, но същевременно и рискована и „достатъчно опасна за деца“, тъй като при такива акции „може да има пострадали“, поради което участниците в тези групи са предупредени от полицията никога да не действат сами. Експертната оценка на разпространеното аудио-визуално съдържание не установи нарушение на Критериите за оценка на съдържание, което е неблагоприятно или създава опасност от увреждане на физическото, психическото, нравственото и/или социалното развитие на децата. Авторите и водещата на предаването не подтикваат към престъпно и/или противообществено поведение, както и не насърчават децата да се занимават с потенциално опасни дейности или поведение, а изтъкват, че действията на т.нар. „ловци на педофили“ са една рискована, „опасна инициатива“, нерядко и „на ръба на закона“.

Новините за насилие сред децата не веднъж са предмет на фокусирано наблюдение от страна на регулатора. Пореден такъв случай е отразен в периода 1-3 ноември 2022 г. Непрофесионално видео с времетраене над минута показва как непълнолетно момче малтретира друго момче. Авторът на видеото не се намесва в боя в защита на жертвата, вместо това документира насилието до най-малки подробности. Първоначално клипът е публикуван на 1 ноември в социалната мрежа Фейсбук от приятел на пострадалия, за да се даде гласност на извършеното. От Фейсбук той се разпространява в други сайтове, а на сутринта на 2 ноември е показан и в ефира на линейните доставчици. Независимо, че видеото е публикувано през ноември, побоят и унижението на жертвата са се случили преди месеци (през април) в гр. Русе. Като реакция от него са организирани протести в града срещу насилника, който се оказва, че е тормозил и други младежи. Наблюдението установява, че трите наблюдавани програми (БНТ1, БНВ и НОВА ТЕЛЕВИЗИЯ) използват маска върху картината, но не навсякъде автентичният звук от видеото е

премахнат. В платформата за споделяне на видеоклипове Vbox7 е регистрирана нередактирана версия на видеото, но след като експерт на СЕМ е докладвал съдържанието на администраторите на платформата, то е своевременно свалено.

Изчезването на Александър от Перник е случай, получил изключителен обществен отзвук. Темата става водеща и една от общественото значимите дни наред в радио- и телевизионните програми. Проследяването на случая, налага в публичното пространство разкриването на лични данни и чувствителна информация. Но основното при отразяването е голямата съпричастност и доброволчество при издирвателните действия – доминират образите и гласовете на гражданите, включили се в издирването, представителите на държавните институции, ангажирани с разследването на случая, както и родители и психолози, познаващи проблемите на хората и особено на децата от аутистичния спектър. Случаят става повод за откритото повдигане на множество въпроси относно необходимостта от специални грижи от страна на държавата за децата-аутисти – за интеграцията им в обществото при липсата на координация между институциите, за законодателните промени, свързани с техните специфични образователни потребности и т.н. За първи път се оповестява у нас и системата Амбър Алърт, която съдейства за намирането на изчезнали деца чрез социалните мрежи. Експертната оценка в цялост на разпространеното съдържание по повод случая е, че медиите спазват ЗРТ и Етичните стандарти за журналистическа работа.

Търговското слово и съответствието му със закона също е сред основните дейности на Съвета. През 2022 г. са осъществени множество проверки, свързани не само със съдържанието на конкретни търговски съобщения, но и със звука и обема на реклама, със наличие на стереотипи в рекламните клипове. Регистрираната тенденция за включване в праймтайма на все повече търговски съобщения за хазартни игри, спортни и онлайн залози, предпостави ред активности от страна на СЕМ. На 2 август 2022 г., по инициатива на Съвета, е сключен меморандум за сътрудничество с Националната агенция за приходите (компетентния орган за преценка съответствието на рекламата за хазарт с ограниченията в Закона за хазарта). Съветът за електронни медии организира кръгла маса на тема „Търговското слово за хазарт в медийните услуги и услугите на платформите за споделяне на видеоклипове“ на 13 декември 2022 г. В кръглата маса се включват представители на НАП, на доставчиците на медийни услуги и на организаторите на хазартни игри, на Националния съвет за саморегулация, психиатри, представители на Центъра за изследване на демокрацията, Националната мрежа за децата, Асоциация „Родители“ и други. Представителите на хазартния бизнес информираха за свой проект за саморегулация, който съдържа ангажименти, включително недопускането в реклами за хазарт на лица под 23 години, забрана за съобщаване на размера на възможните парични награди и забрана за излъчване на реклами за хазарт в радио- и телевизионните програми в часовия интервал между 05:00 ч. и 18:00 ч., освен по време на спортни събития и други. Изпълнителният директор на НАП подчерта, че партньорството между СЕМ и НАП е довело до засилване на мерките за контрола и превенция на рекламите в хазарта, както и до налагане на санкции за непозволена реклама.

Извънредните парламентарни избори за 48-мо Народно събрание са обект на специализирания мониторинг на СЕМ, осъществен в изпълнение на разпоредбите на ЗРТ и Изборния кодекс. Всички наблюдатели на общественото-политическите процеси у нас отбелязват умората сред електората от често провежданите избори през последните две години. Самите партийни и коалиционни субекти оставят усещането, че водят своите предизборни кампании с намаляваща енергия и ресурси, което още повече отчуждава гражданите от политическите процеси. Анализаторите на вътрешнополитическата ситуация отчитат все повече начертани

червени линии в политиката, все повече негативизъм и критичност, вместо позитивни възгледи и градивни намерения. На този фон рационалният разговор между публичните фигури и гражданите губи очертания. Все повече предизборните послания на политическите субекти се отправят към тесни кръгове от политически съмишленици и все по-малко са насочени към широката публика. В същото време ходът на световните събития повлиява българския политически дебат и го превръща в геополитически. Темата за Ковид-19 на тези избори се замества по значимост от войната в Украйна, която заема доминиращо място в публичното пространство, заедно с темата за инфлацията и енергоносителите.

Предизборната кампания в аудио- и аудио-визуалните медийни услуги за пореден път започва слабо и добива интензивност едва през последната седмица на периода преди изборите. Големите търговски доставчици (БТВ Медиа Груп ЕАД и Нова Броудкастинг Груп ЕООД) отделят значително екранно време за отразяването на кампанията в редакционното (журналистическо) съдържание и по-малко за платена агитация. За пореден път специализираният мониторинг отчита опити за сливането на редакционното съдържание с агитация, защото на политиките им се позволява да отправят директни призови за подкрепа и неподкрепа на определени субекти в политическата надпревара, вместо да отговарят на поставените им журналистически въпроси от общ интерес.

Обществените доставчици БНР и БНТ последователно изпълняват разписаното в ИК и в Споразуменията с партиите, коалициите и инициативните комитети, дори в ущърб на своята аудитория, като предоставят време в праймтайма на програмите за участия на представители на несистемни политически субекти без значимо влияние в обществото. Използването за целите на предизборната агитация на добре познати предавания и водещи (като „Панорама“, „Референдум“, „Още от деня“ в БНТ1) се отразява негативно на доверието към медиите, защото едни и същи журналисти са едновременно водещи на информационно-публицистични предавания и на агитационни форми. Това допълнително обръква зрителите, които очакват медиите да са на критична дистанция от партийните интереси. Обществените БНР и БНТ в условия на избори са поставени на стоп-пауза от гледна точка на сериозната разследваща журналистика, защото ИК не позволява излъчването на предизборно съдържание извън планираното в Споразуменията.

Тоталната липса на лидерски дебати за пореден път лишава електората от възможността да прави видими сравнения между политическите субекти и съответно да се ориентира по-лесно в характеристиките на претендентите.

Достъпността на медийните услуги – нов акцент в дейността на регулатора. С измененията в Закона за радиото и телевизията (в сила от 22.12.2020 г.) са въведени задължения за доставчиците на медийни услуги за предприемане на действия, така че съдържанието в техните услуги постепенно да стане достъпно за хората с увредено зрение или слух. Средствата за постигането на достъпност на съдържанието на аудио-визуални медийни услуги включват, без да се ограничават до жестомимичен превод, субтитри за глухи и хора с увреден слух, субтитри с говор и звуково описание. Доставчиците на радиоуслуги предоставят чрез интернет, мобилни приложения или други технически средства, с които разполагат, програми и предавания, достъпни за хората с увредено зрение или слух. В тази връзка, през юни и юли 2022 г., Съветът осъществи фокусирано наблюдение за изпълнението на задълженията за осигуряване на достъпност на 12 програми, доставяни от доставчици с голямо обществено влияние и аудитория. Резултатите от наблюдението показват положителни тенденции само при част от програмите. Това налага допълнителни усилия от страна на доставчиците за увеличаване на обема достъпно съдържание за хора със специални потребности. През м. декември 2022 г. по инициатива на СЕМ е проведена среща за достъпността на медийните услуги с АБРО, БНР, БНТ,

представителните организации на хора с увреден слух и зрение в България – Съюз на слепите и Съюз на глухите. В срещата участват също и представители на Министерството на труда и социалната политика, на Националния съвет за интеграция на хора с увреждания към Министерски съвет, на Агенцията за хора с увреждания, представители на неправителствени организации на глухите хора – „Заслушай се“, „Взаимно“, „Младежка организация на глухите активисти“.

Във връзка с **развитието на медийната грамотност** през м. ноември 2022 г. Съветът за електронни медии организира мащабна среща с представители на Българската коалиция за медийна грамотност, Министерство на културата, Министерство на образованието и науката, доставчици на медийни услуги, както и организации, които работят в полето на медийната грамотност, за информиране и обмяна на добри практики. На срещата бяха изразени различни мнения относно степента на медийна грамотност в България и начините за нейното повишаване, включително чрез обучение в училищна среда.

Международна дейност. Изминалата година е решаваща за актуализацията на медийната рамка на Европейския съюз. Европейската комисия предложи проект на Европейски законодателен акт за свободата на медиите (European Media Freedom Act - EMFA), който в началото на 2023 г. е в процес на обсъждане като регламент, гарантиращ свободата и плурализма на медийния пазар на Съюза. През 2022 г. са обсъждани и два други основни регламента, а именно Акта за цифровите услуги, който вече е факт (Регламент (ЕС) 2022/2065 на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 г., публикуван в Официален вестник на ЕС L 277/1 от 27.10.2022 г.) и Регламента за прозрачността и таргетирането на политическото рекламиране. Актът за цифровите услуги е хоризонтален инструмент, който се опитва да адресира основните проблеми, поставени от онлайн платформите, докато инициативата за политическото рекламиране разглежда специфичните въпроси, свързани с политическата реклама във всички медии, в т.ч. потенциално отрицателното въздействие върху демокрацията. Съветът за електронни медии взе участие в международния дебат, като активно използва членството си в Групата на европейските регулаторни органи за аудиовизуални медийни услуги (ERGA) и Европейската платформа на регулаторните органи (ЕПРА).

Съветът за електронни медии за първи път от повече от 10 години е домакин на международен форум. В София през месец ноември 2022 г., по инициатива на СЕМ, е проведена първата международна конференция на медийните регулатори на страните от балканския регион. Във форума участват представители от Албания, Гърция, Косово, Румъния, Северна Македония, Сърбия, Турция и Черна Гора, както и гост-лектори от Италия, Каталуния (Испания) и Молдова. Тема на конференцията е „Предизвикателства пред регулацията – дезинформация, медийна грамотност и устойчива дигитална среда“. Онлайн поздравление към форума отправи и Любош Куклиш, ЕПРА. В отделните панели участниците дискутираха по въпросите за: Конституиране, състав, финансиране, правомощия, проблеми на медийните регулатори; Изкуственият интелект в регулацията – предимства и рискове; Дезинформация и медийна грамотност – проблеми и решения; Регионални особености на регулацията и съвременни предизвикателства.

По отношение на **лицензионната и регистрационна дейност** на Съвета за електронни медии не се отчита особена динамика. Общата картина на доставчиците на медийни услуги, които осъществяват радио- и телевизионна дейност в България за 2022 г., продължава да е разнообразна като формати и способности на разпространение на съдържание. Съществена промяна в количествените измерения на радио- и телевизионната среда като брой на действащите лица няма. В радиосектора: 59 доставчици на медийни услуги притежават индивидуални лицензии

за доставяне на 85 програми чрез наземно аналогово радиоразпръскване. 19 регистрирани доставчици на радиослуги създават 20 радиопрограми, които се разпространяват чрез кабелни и/или спътникови мрежи. В сектора на аудио-визуалните медийни услуги: 96 регистрирани (за разпространение по кабел и сателит) български доставчици създават 139 телевизионни програми. 4 доставчици на аудио-визуални медийни услуги създават 6 програми, които се разпространяват чрез мрежите за наземно цифрово радиоразпръскване. Вписаните доставчици на нелинейни медийни към декември 2022 г. са 47. Няма вписани нови доставчици на платформи за споделяне на видеоклипове.

Пълният текст на доклада за дейността на Съвета за електронни медии е достъпен на: https://www.cem.bg/files/1680258993_otchet_2022_31032023.pdf

Целеви стойности по показателите за изпълнение

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ			
4400.01.01 Бюджетна програма „Надзор, лицензионни, регистрационни и правни режими”			
Показатели за изпълнение	Мер на единица	Целева стойност	Отчет
1. Тематично наблюдение на радио- и телевизионни програми във връзка с Ковид-19 и развитието на пандемията	бр.	1	1 (едно) фокусирано наблюдение по темата „За и Против ваксините и зеленият сертификат“, осъществено върху 11 (единадесет) линейни услуги, 1 (една) платформа за споделяне на видеоклипове и 3 (три) нелинейни услуги
2. Наблюдения на програмите на БНР и БНТ за спазване на лицензионните условия.	бр.	Постоянно	1 на БНТ и 1 на БНР
3. Наблюдения на програмите на БНР и БНТ за спазване принципа на плурализъм по чл. 6, ал. 3, т. 6 от ЗРТ.	бр.	1	- 3 (три) фокусирани наблюдения на БНТ; - 4 (четири) фокусирани наблюдения на БНР; - за спазване на този принцип се следи и при всяко от другите наблюдения, включващи

			някоя от програмите на БНТ и БНР.
4. Периодични наблюдения на радио- и телевизионно съдържание за защита правата на децата.	бр.	2	- 1 (едно) фокусирано наблюдение върху общо 6 (шест) български и чуждестранни линейни услуги, предназначени за деца; - 3 (три) фокусирани наблюдения по поводи, свързани деца;
5. Наблюдение във връзка с нормативните изисквания за търговското слово в програми на доставчици на медийни услуги, с акцент върху риалити формати	бр.	1	- 3 (три) фокусирани наблюдения на риалити предавания; - 5 (пет) фокусирани наблюдения на забавни предавания;
6. Извършване на замервания във връзка с изпълнението на чл. 75, ал. 10 от ЗРТ относно силата на звука на рекламните в телевизионните програми		Според необходимостта, доколкото се прилагат механизми на саморегулиране и съвместното регулиране	Над 25 наблюдения
7. Извършване на фокусирани наблюдения във връзка със спазване на чл. 89, ал. 1 на ЗРТ относно максималната продължителност на рекламата.	бр.	2	- 1 (едно) фокусирано наблюдение, включващо 3 (три) линейни услуги на търговски доставчици; - 1 (едно) фокусирано наблюдение на 2 (две) линейни услуги на БНТ;
8. Изследване на телевизионните реклами от гледна точка на образите на жените и мъжете – мярка на СЕМ в Плана на НСРЖМ.	бр.	1	- 1 (едно) фокусирано наблюдение на търговското слово за наличие на стереотипи по пол – наблюдавани са 4 (четири) линейни услуги; - липсата/наличието на дисбаланс в присъствието на жени-мъже в линейните медийни услуги се отчита и при други специализирани наблюдения (напр. при предизборната кампания)
9. Наблюдение на радио- и телевизионни програми във		Според постъпилите	Над 100

връзка с проверки по сигнали на граждани, организации и институции.			
10. Наблюдения на съдържание на нелинейни услуги във връзка с проверки по сигнали на граждани, организации и институции.		Според постъпилите	Над 10
11. Наблюдения на съдържание на платформи за споделяне на видеоклипове във връзка с проверки по сигнали на граждани, организации и институции.		Според постъпилите	-
1. Изготвяне на експертно-аналитични доклади за целите на административното производство.		Според текущите теми и задачи	5 (пет) по конкретни наблюдения; всички доклади и проверки, свързани с мониторинг, лицензиране и регистриране съдържат аналитична част
2. Наблюдения относно достъпността на медийните услуги.	бр.	1	1 (едно) фокусирано наблюдение на 12 (дванадесет) линейни услуги;
3. Изготвяне на доклад относно представените от доставчиците на медийни услуги планове и отчети за достъпността на доставяните от тях услуги.	бр.	1	- 1 отчет, достъпен на сайта на СЕМ; - организирана и кръгла маса по темата;
4. Проверка за спазване на чл. 7 от ЗРТ.	бр.	1	5 проверки – 1 (една) на всички доставчици и 4 (четири) във връзка с други производства.
5. Събиране на информация за дела европейски произведения и произведения на независими продуценти в линейните и нелинейни услуги.	бр.	1	В рамките на 1 кампания
6. Сътрудничество с НСС и НСЖЕ относно спазването на етични норми в търговските съобщения и в редакционното съдържание на програмите.		Според необходимостта	4 сигнала
7. Събиране на информацията по чл. 125в от ЗРТ, вписване в	бр.	2	2 (две)

публичния регистър, извършване на проверки.			
8. Изготвяне на конкурсни книжа и документация по процедури по чл. 116 и сл. от ЗРТ.		Според заявените и предоставени данни от КРС	Не са открити процедури
9. Провеждане на процедури по чл. 116д и сл. от ЗРТ във връзка с издаване на лицензии.		Според заявените	Открити 11- процедури
20.1 прекратяване на лицензии	бр.		Прекратена 1- индивидуална лицензия
20.2 изменение на лицензии, вкл. удължаване на срока им			Изменения на 21- лицензии
20.3 прехвърляне на лицензии			Прехвърлени 61- лицензии
10. Извършване на регистрация на радио- и телевизионни програми, предназначени за разпространение чрез кабел и сателит.		Според заявените	Регистрирани 2-аудио-визуални медийни услуги
21.1 заличаване на регистрации			Заличени 4- доставчика
11. Вписване на нелинейни услуги.		Според заявените	11 (единадесет)
22.1 заличаване вписването на нелинейни услуги			5 (пет)
12. Вписване на услуги на платформи за споделяне на видеоклипове.		Според заявените	-
13. Проверка на документации и изработване на решения във връзка с изменения на разрешения на КРС поради обвързана компетентност.		Според заявените	35 (тридесет и пет)
14. Активно участие в дейността на ERGA и EPRA.		Според необходимостта	1 (едно)
15. Активно сътрудничество с националните регулатори и Европейската комисия. Осигуряване на международната дейност на СЕМ, включително дейности на EPRA		Според необходимостта	Постоянно участие в дейността на различните групи на ERGA и EPRA
16. Осъществяване на дейности, свързани с медийната грамотност.	бр.	4	Проведена 1 мащабна среща с широк кръг участници; събрана е информация от доставчици за предприети от тях действия; изготвен е

			отчет, достъпен на сайта на СЕМ
17. Периодични отчети на Генералните директори на БНТ и БНР.	бр.	4	2 (две)
18. Подпомагане дейността на СЕМ по развитие и укрепване на административния капацитет и повишаване на ефективността на работата на администрацията.	бр.	2	6-ма служители са участвали в обучение
19. Оптимизация на дейностите по правно и административно обслужване.		Според необходимостта	Обработени 4 615- документа
20. Изготвяне на едногодишен отчет за дейността на СЕМ.	бр.	1	1 (едно)
21. Осигуряване на устойчиво функциониране на Интегрираната система за мониторинг.		постоянно	Постоянно. През отчетния период е внедрена и нова система за мониторинг
22. Организиране и участие в работни срещи на СЕМ с доставчици на медийни услуги, с платформи за споделяне на видеоклипове, с професионални организации и сдружения, във връзка с дейността на Съвета.	бр.	6	10 (десет) по различни въпроси – реалити предавания; реклами на хазартни игри; достъпност; медийна грамотност; прилагане на професионални стандарти; дезинформация и др.
23. Развитие и поддържане на регистрите на СЕМ в това число и вътрешен информационен обмен на данни (регистър).		постоянно	постоянно
24. Административнонаказателна дейност и явяване в съда.		Според резултатите от надзора	25- акта за установяване на административни нарушения;30- преписки по съставени Актове за установяване на административни нарушения; 20- наказателни постановления;4- предупреждения по чл.28 “б.”; 3- резолюции за прекратяване на адм. Производства;
25. Възлагане на проучвания за състоянието аудио-визуалната медийна среда, за дейността на	бр.	6	2 (две)

обществените доставчици, очакванията и нагласите на аудиторията и др.			
26. Участие в работни междуведомствени групи за промени в ЗРТ.		Според необходимостта	-
27. Поддържане на актуална информация на интернет страницата на СЕМ.		постоянно	постоянно
28. Избор на генерален директор на БНТ	бр.	1	1 (проведената процедура на доведе до избор на ген. директор)
29. Избори за кметове и общински съветници	бр.	-	-
30. Избори за членове на Европейския парламент от РБ	бр.	-	-

Външни фактори, които могат да окажат въздействие върху постигането на целите на програмата

Нарастването на разходите за издръжка е трайно и осезаемо за СЕМ, което е следствие както от повишението на общото ниво на цените, така и от специфичните разходи, свързани с дейността на Съвета.

Недостатъчния финансов ресурс пречатства дейностите на Съвета във връзка:

- ✓ с въвеждане на електронното управление, а именно:
 - поддръжка и осигуряване на резервни копия и архив на данните на критични информационни системи;
 - интеграция на системите, изискващи идентификация на потребителя при заявяване или представяне на електронни административни услуги (ЕАУ), с хоризонталната система на е-автентикация;
 - поддръжка и осигуряване на резервни копия на използваната документооборотна система.
 - ✓ с поети договорни отношения (абонаментно поддържане на интегрираната система за мониторинг, абонамент за получаване на телекомуникационни услуги – кабелна телевизия, интернет, телефонни и пощенски услуги);
 - ✓ със защитата в съдебните дела в страната във връзка с издадени наказателни постановления и актове за установяване на публични държавни вземания, които са част от приходите на Съвета;
 - ✓ със съществуването на регионалните центрове (Пловдив, Бургас, Варна, В.Търново, Благоевград и Видин);
 - ✓ с осигуряването на по-голям обем експертни мнения и доклади в отговор на повишените изисквания към мониторинговите дейности;
 - ✓ да осъществи проучване на общественото мнение по въпроси, свързани със съдържанието на медийните услуги и тяхната регулация и предприемане на действия за изграждане на умения за медийна грамотност, за което са необходими допълнителни средства;

✓ с подготовката на информационно-справочни и аналитични материали за срещи с доставчици на медийни услуги и различни междуинституционални работни групи и комисии, както и участие на експерти в тяхната работа с устойчива периодичност;

✓ с експертни консултации за новите разпоредби на ЗРТ и съответствието им с медийната практика при защитата на деца, на обема на съответствието им с медийния принос в европейска продукция, наблюдение на новите форми на търговски съобщения, на проверките по текстове от корелативни закони като Закона за хазарта, Закона за защита от дискриминацията, Закона за здравето, Закона за защита на конкуренцията и др. както и съвместна дейност с компетентните по тях институции;

✓ с обслужването на нарастващия брой жалби и сигнали от институции и граждани;

✓ с проверките за разпространение на нерегистрирани и нелицензирани програми;

✓ техника и софтуер за въвеждането на електронното управление и използваните информационни и комуникационни технологии;

Достатъчното финансиране е едно от важните условия за независимостта на специализирания надзор, какъвто е СЕМ.

Предоставяни по програмата продукти/услуги (ведомствени разходни параграфи)

Издаване на лицензии за радио- и телевизионната дейност за създаване на програми, предназначени за разпространение чрез електронни съобщителни мрежи, когато се използва индивидуално определен ограничителен ресурс – радиочестотен спектър.

Регистрация на лица, които желаят да създават радио- или телевизионни програми за разпространение чрез технически способности, различни от наземното радиоразпръскване.

Вписване в публичен регистър на лица, заявили намерение да осъществяват медийни услуги по заявка.

Вписване в публичен регистър на лица, заявили намерение да осъществяват услуги на платформа за споделяне на видеоклипове.

Отговорност за изпълнението на програмата

Лицата, които изпълняват тази програма и са отговорни за нея, са членовете на Съвета за електронни медии и експертите и инспекторите от посочените две дирекции на специализираната администрация.

Отчет на разходите по бюджетните програми с разпределение на ведомствени и администрирани разходи

№	4400.01.01 Бюджетна програма „Надзор, лицензионни, регистрационни и правни режими”	Закон	Уточнен план	Отчет
I.	Общо ведомствени разходи:	2 533 900	2 592 900	2 549 105
	Персонал	1 833 500	1 857 500	1 851 969
	Издръжка	620 400	631 400	594 221

	Капиталови разходи	80 000	104 000	102 915
1	Ведомствени разходи по бюджета на ПРБ:	2 533 900	2 533 900	951 151
	Персонал	1 833 500	1 857 500	766 083
	Издръжка	620 400	631 400	179 647
	Капиталови разходи	80 000	104 000	5 421
II.	Администрирани разходни параграфи по бюджета на ПРБ**	0.0	0.0	0.0
III.	Администрирани разходни параграфи по други бюджети и сметки за средства от ЕС**	0.0	0.0	0.0
	Общо администрирани разходи (II.+III.):	0.0	0.0	0.0
	Общо разходи по бюджета (I.+II.):	2 533 900	2 592 900	2 549 105
	Общо разходи (I.+II.+III.):	2 533 900	2 592 900	2 549 105
	Численост на щатния персонал	66	66	53

СОНЯ МОМЧИЛОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СЕМ